

www.e-rara.ch

**Bibliotheca medica, sive catalogus illorum, qui ex professo artem
medicam in hunc usque annum scriptis illustrarunt**

Lecocq, Pascal

Basileae, 1590

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-7645>

Conradi Gesneri medici Tigurini ad rei medicae studiosos praefatio, in libros de natura stirpium
Hieronymi Tragi, in qua enumerantur, qui de plantis quovis modo in hunc usque diem aliquid
literis ...

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

CONRADI GESNERI
 MEDICI TIGVRINI AD
 REI MEDICAE STUDIO SOS
*Præfatio, in libros de Natura stirpium Hieronymi Tragi, in qua enumerantur, qui de
 plantis quouis modo in hunc vsque
 diem aliquid literis pro-
 diderunt.*

ON parua hæc sæculi nostri per
 Dei gratiam fœlicitas est, quòd
 partim nostra, partim patrum no-
 strorũ memoria, literarũ, artium
 atque scientiarum ferè omnium
 indigna, tum in verbis, tum in rebus, & rerum
 cognitione barbaries, à bonis & eruditis viris
 depelli, & pristinus Græcæ Latinæque lingua-
 rum nitor in integrum tanquam postliminio
 reuocari & restitui cœpit. Vnde mox omnes
 scientiarum thesauri, linguarũ ceu clauium &
 instrumentorũ vsu, patefacti, & optima varia-
 rum rerũ in sacris humanisq; literis cognitio,
 à qua priorum aliquot sæculorum homines
 iam diu exclusi erant, bonis & studiosis omni-
 bus tanquam in penetralia admisisis, referata
 communicataque est. Eodem autem tempore
 vt reliqua naturalis Philosophia & Medicina,
 sic

fic & stirpium historia paulatim renata, diuersisque nationibus quasi certatim exculta est, ita vt nullo vnquam ante nos sæculo ad tantum fastigium peruenisse videatur. Quamuis enim multa à veteribus tradita nobis incognita sunt, vel quia illi descriptiones singulorum accuratas non reliquerunt, vel quia regiones nostræ non proferunt: multò plura tamen alia medicamenta, in plantarum genere imprimis, priscis ignota, certè non prodita, ætas nostra agnoscit & vsurpat feliciter. Verum esse quod dico, facilè constabit illi, qui numerum veterum pharmacorum, quæ pleraque omnia Dioscorides descripsit, & rursus eorum quæ hodie ab hominibus eruditis notata, & literis illustrata sunt, inter se contulerit. Neque id mirum, facilè enim maiorum inuentis pauca semper paulatim adiiciuntur: & vt Ascræus ille ait, pauca etiam sæpius adiecta, magnum denique cumulum efficiunt.

Quoniam verò illorum, qui rem herbariam & vniuersam plantarum historiam prodiderunt, auxerunt, illustrarunt, per diuersa tempora, nationes, & linguas magnus est numerus, nomina singulorum, quotquot memoria complecti & ab aliis memorata colligere in præsentia potui, ordine quodam recensere volui. Primùm igitur Græcos, deinde Latinos veteres, tertio Arabes, quarto recentiores, qui tum Latinè tum aliis linguis hodie vulgaribus scripserunt, literarum in singulis

seriem secutus enumerabo. Nam temporum ordo in multis ignotus nobis est, & quinam aliis doctius aut vtilius scripserint iudicium tū difficile tum inuidiosum. Poteram eos priuatiim numerare quorum scripta extant: poteram pro ipsa tractationis differentia catalogos instituere. Scripserunt enim quidam grammaticè tantum, vt nos in catalogo nostro, vbi nomina solū interpretamur: alij historicè, vt Oribasius ex Dioscoride: & nos quoque in historia nostra, descriptionibus tantū expressis, facultatibus verò omisis præterquam cōmunibus, quas paucissimis efferi licebat. Galenus & eum secuti, Aetius, Aegineta, vires & facultates formè tantum exposuerunt, hoc est, modicè scripserunt. alij philosophicè & physicè, vt Aristoteles, Theophrastus, & si qui alij plantarum genera, species, differentias, & partes secūdum locos communes distribuerunt, aut causas inuestigarunt. Est enim physica quoque descriptio duplex, illam historicam, hanc ætiologicam Græci vocant: vtroque modo vt Aristoteles animalium, sic stirpium Theophrastus historiam prosequitur. Quidam denique rusticè, vt Geoponicorum & Cepericorum authores, qui sationes, plantationes & cultus varios docuerunt. Alij fortè etiam aliter, vt qui de coronis & floribus scripserunt, quiq̃ de odoribus, κοσμητικὸς, ἰασητικὸς, συμπλατικὸς, & (vt ita dicam) ἰδρυατικὸς. Possunt & βαφικὸς tractari, si quis eas explicauerit

quæ

quæ tinctoribus & pictoribus vtilis sunt. Aliqui illas tantum attigerunt, quæ cibi aut condimenti vsum præstant, *μαγειρικῶς, ὑγιεινῶς, καὶ πρὸς ἰσλοσύνην*. Qui de plantis magicè & superstitiosè scripserunt, vt Orpheus & Democritus, quem sæpè deridet Plinius, indigni sunt mentione. Sunt qui ex supradictis modis, duos trèsvè aut plures coniunxerint. Sunt quorum scripta partim extant, partim amissa sint. Quàmobrem non inveni commodiorem simul facilioremque rationem, quàm alphabeticam: cui hoc etiam accedit commodi, quòd nihil opus sit eadem diuersis in locis repeti, id quod omnino faciendum fuisset tractationis discrimen sequentis vt in Theophrasto, qui non physicè tantum, idque bifariam, vt dixi, de plantis agit, sed etiam historicè & medicè passim, & similiter in aliis pluribus. Porro licet nonnulli recentiorum parum Latinè aut doctè scripserint, & erudito hoc sæculo ab omnibus contemnantur, nolui tamen illos silentio præterire, quòd harum rerum studiosi & curiosi homines, in plerisque omnibus etiam barbaris libris (quos ab iis solis qui iam iudicio valent, optimis legendis primùm exercitati, versari velim) non inutilia quædam reperiri sint, quamuis & pauca, & vix digna fortassis ea temporis iactura quæ in istis inquirendis infumitur. Sed quidam adeo curiosi sunt, vt quodcunque studium sibi ex-

colendum sumpserint, in eo vt excellent, minutatim omnia perquirant. Mihi quidem ipsi hæc authorum commemoratio iucunda est, & gratitudinis quoddam officium cuique pro scriptis & lucubrationibus suis, quibus posteritati consultum, quantum in se esset, quisque voluit, hisce enumerandis fermè præstare mihi videor.

Græci qui de Plantis scripserunt.

A

Etius, vide in Cl. Galeno.

Alexander Magnus, quære in Herme.
Alexias Rhizotom⁹ in Thrasya dicitur.

Anaxagoras Physicus Philosophus citatur à Theophrasto de Hist. 32. vbi de generatione plantarum agit.

Andream qui multa superstitiosè & arroganter scripsit, relinqui suadeo: & multò magis Pamphilum, qui ne in somnis quidem vnquam vidit stirpes illas, quarum effigies describere conatur. Tales enim homines, vt & Tarentinus Heraclides eos comparabat, simillimi sunt præconibus, qui fugitui alicuius mancipij, etiam nunquam ab eis conspecti, notas quas auditu acceperint, describunt: & tanquam incantationis alicuius
verba